

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
 . або 36 франків
на пів року . 8 рублів
 . або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Гостина цісаря в Берліні.

Заповіджена на день 4. мая гостина цісаря Франціска Йосифа в Берліні викликала в цілій європейській прасі багато шуму. Всі днівники глядять за причинами нечаяної гостини, відгадують сї причини кождий по свому, догадують ся намірів і питають, що з сеї гостини вийде?

Ми вже вчера в рубриці з «політичного поля» подали голоси визначнійших австрійських і заграничних днівників про сьо подорож. Суть сих голосів така, що подорож ся має характер зовсім приватний. Німецький наслідник престолоа кінчить дня 6. мая 18-ий рік життя, буде окликаний повнолітним, цісар Францісок Йосиф є єго хрестним батьком, то щож дивного, що австрійський монарх бере участь в тім родиннім сьвяті Гогенцолернів? Таж і монархам свобідно, виявляти спочування приязни і сусідської ввічливости... Впрочім, австрійський цісар винен цісареві Вільгельмови ревізиту за того-ж недавну гостину в Буді.

Тількож пощо їде враз з цісарем гр. Голуховський в характері міністра заграничних справ? Чи і гр. Голуховський мусить бути сьвідком сего акту личної приязни і ввічливости обох монархів? Се питанє стоїть отверте, і на се питанє не мають днівники конкретної відповіді і тому — комбінують, а деякі добачають навіть в тій гостині початок якоїсь політичної акції і радї би Европу потривожити. Подорож австрійського монарха видаєсь їм тим більше загадочною, що рівночасно з цісарем Франціском Йосифом будуть гостити у німецького гості цісаря з Лондону, іменно наслідник престолоа В. Бретанії князь з Йорку і третій син Вікторії князь Соппаугт, жонатий з прускою принцесою. Чи се не завязка якогось ширшого альянсу, сягаючо-

го поза тридержавний союз Австрії, Німеччини і Італії? Чи не буде там даний почин до скріплення сего союзу приступленєм Англії? Чи се не демонстрация проти Росії і Франції? Дячого австрійський міністер війни домагав ся на недавній радї спільних міністрів побільшення контингенту рекрутів, скорострільних пушок, а командант воєнної австрійської фльоти, бар. Шпавн, побільшення воєнної маринарки? А домаганя ті виринули як-раз по тім, коли Німеччина, Росия і Франция жертвували і хотять жертвувати сотки міліонів на фльоту. Що значили недавні вісти про концентрацию російских війск на прускій границі? Що значила пробна (?) концентрация російских війск на границі Афганістану? Що значили маневри російської чорноморської фльоти? Чи не виринули які суперечности між Німеччиною а Росиею в справі будови залізниць в Анатолії? Чого Росия укладає ся так нагло з Японією в справі корейській? Чи на Балканах все в ладі? Чого цісар Вільгельм спротивив ся подружю кн. Фердинанда з російскою архикняжною? Звідки пішли вісти про нелюбого Росії кн. Радоліна?

Ті і ще другі питаня виринули нагло на устах Європи і викликали множество здогадів.

Ми не підемо в слїди європейської праси і вдоволимо ся занотованєм згаданих питань і комбінаций. Ми хочемо навіть вірити голосам офіціальних днівників, що дійсно ся гостина нашого монарха в Берліні має вдачу сусідської етикеті і спеціальної приязни. Европа не спосібна нині до ніякої воєнної акції. Італія занята собою, Туреччина ледви дише, Франция має свій Туат і виставу, Росия газдує в Китаю, Німеччина підготовлялась би хіба на будуче до якоїсь ширшої акції — торговельної, а Австрия? Австрия має свої внутрішні хлопоти, а з Росиею вяже єї при-

язний договір з 1897 року в часі побуту цісаря в Петербурзі. Хіба, що по зїзді обох монархів вийде з Берліна почин до інтервенції між Англією а Боерами, що на днях опять прикроїли жупан Робертсови?...

До питаня про галицько-руську літературу.

(З причини статі проф. Т. Д. Фльоринського).

Відповідь проф. Володимира Антоновича.

(Далі).

Наколи лишимо на боці цифрові дані, то на всякий случай, перед нами є певний факт, що є якась група інтелігентних людей, більш або меньш численна ad libitum, як в Галичині, так і в Росії, що не поділяв поглядів проф. Фльоринського. Позаяк в тій групі є люди інтелігентні: письменники, белетристи, професори*) і т. д., то належало би означити причини, чому они помиляють ся? Але на се питанє не дає автор конкретної відповіді; він звертає ся або гордовито до своїх противників, припускаючи якусь питому їм innatam malitiam або заявляє, що они роблять під впливом «фанатизму і незнання». Певно, що нічого нема лекшого, як приложити своїм противникам немилый епітет; але як вглянути в справу, то сї епітети не лише сумнівні, але навіть насуває ся питанє, якій з двох спорячих сторін приложити їх. Що таке фанатизм? Се уросне перековане, що дана людина в данім питаню руководить ся абсолютною, неперечною правдою, що всі незгідні з сею піби то абсолютною правдою роблять лише з намови злого духа або з крайшої невїжі; що розправляти з ними нема що, але треба ужити до них лише фактичних способів і можливих при данім культурнім розвитку суспільности: колись — стоси, тепер адміністраційні перепони і нагінки. В данім питаню ледви чи фана-

*) Ом. і Ол. Огоновскі, Смаль-Стоцкий, Грушевский, Пулюй, Колесса, Студинський.

16

ГЕНРИК ІВЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далі).

ПРОФЕСОР РУБЕК

вижидаючи напружено.

Ти хочеш їхати в гори?

ІРЕНА.

А ти мав би відвагу зійти ся ще раз зі мною?

ПРОФЕСОР РУБЕК

бореть ся зі собою непевно.

Коби ми могли се, — коби ми могли!

ІРЕНА.

Чому-ж ми не могли би того, що хочемо?

Глядить на нього і просить шепотом, складаючи руки.

Ходи, ходи, Арнольде! Ходи в гори до мене!

Мая вказуєт ся за рогом готелю, весела з розрадованими лицями і біжить до стола, де сиділа передше.

МАЯ

ще на розі не роззираючи ся.

Ти говори собі, що хочеш Рубеку, але —

побачивши Ірену став.

О, перепрашаю, ти завязав знаомство, як бачу...

ПРОФЕСОР РУБЕК

коротко.

Відновив знаомство.

встав.

Чого хочеш від мене?

МАЯ

Я хотіла тобі сказати лише те, що можеш робити зі собою, що хочеш, але я не поїду тим осоружним пароходом.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Чому ні?

МАЯ.

Бо я хочу йти в гори, ліси, — так, хочу.

Лестить ся.

Ах, ти мусиш дозволити мені се, Рубеку. А потім буду так любити, любити!

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Хто підсунув тобі сьо гадку?

МАЯ

Той страшний медведюк. Ні, ти не можеш уявити собі, які він чуда ровказує про гори, про житє в них. Погана, страшна неімовірна, осору-

жна є більша частина того, що він навидумує, Я майже певна, що він мусить видумувати се. Але при тім се таке на причуд припаде. Можу, їхати з ним? Лише, аби побачити, чи правда се що він говорить, знаєш? Можу Рубеку?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Про мене. Їдь в гори — так далеко і на так довго, як сама схочеш. Я виберу ся може тою самою дорогою.

МАЯ

швидко.

Ні, ні, ні, сього не треба справді, із за мене ні!

ПРОФЕСОР РУБЕК.

О хочу в гори. Я надумав ся так.

МАЯ.

Я дякую, дякую! Чи можу сказати про се медведюкови?

ПРОФЕСОР РУБЕК

Кажі собі медведюкови, кілько лише хочеш! (Далі буде).

тизмом можна докоряти противників погляду проф. Фльоринського, котрі, виявляючи свої переконання, ніколи не видають їх за абсолютну правду і бажають лише свободної наукової полеміки і прилюдного розбору справи. Що-до знання або незнання, се очевидно відкрите питання, але в усякім случаю з попереднього виходить, що автор розсліджував в меншій ступні українську мову, его етнографічні пам'ятники і давню літературу, як его противники.

Говорячи про галицьких літературно-народовців, проф. Фльоринський прикладає до них постійно епітет «сепаратисти». До значіння сего терміну у деяких російських публіцистів ми вслухали ся давно і привикли в нім бачити свого рода «*saveant consules*»; але ми переконані, не надає ему того значіння і бажає означити лише літературний, на его думку, небажаний розлад. На всякий случай, навіть в останнім значінню, нам здає ся, що епітет ужитий автором неправильно: сепаратизм є виділене з загальної цілості певної его часті, яка змагає до самостійного життя. Але про такий літературний сепаратизм галицької літератури не може бути і мови з тої простої причини, що «общеруска» література ніколи не розтягала ся на Галицьку Русь. «Общерусській літературний языкъ» став витворювати ся доперва з часів Петра В. на початку XVIII ст., але в тім часі Галицька Русь була під впливом польського панованя, не приймала участі в твореню сего языка і не користувала ся ним; відтак в 1772 р. стала она провінцією Австрії, підлягала всяким способам германізації, але ніколи не користувала ся «общерускою» літературою; проби деяких галицьких діячів заціпити її в половині XIX ст. показали ся марними задля того, позаяк самі діячі вельми слабо володіли «общерускимъ» языком і мали доволі слабі розуміння про російське письменство. Тимчасом германізація а відтак польщене щораз більше наставало; одиноким спасенем своєї національності народна партія вважала літературний розвиток своєї мови і щиро взяла ся до того; притім не було потреби відділювати себе від чого-б то ні було, позаяк общого в Галицькій Русі не було, виникла прямо самостійна а не сепаратистична діяльність. Може бути, що она не йде згідно з деякими кабінетними теоріями можливого об'єдненя, але на всякий случай сепаратизмом назвати її годі, позаяк її не було від чого відділювати ся. Проф. Фльоринський висловлює при тім думку, що «общеруска» література могла би прийняти ся в Галицькій Русі, на-кож-б усунуно перепони, з котрих найголовнішою є діяльність народної партії, себ то иньшими словами: все би було гарно, на-кож-б лише не було людей незгідних з мою думкою. Ми не беремо ся судити, що стало-б ся, коли-б не було відомих житєвих фактів; на всякий случай они існують, отже аргумент автора показує ся обосібним. Галицькі народовці так само можуть сказати, що розвиток їх літератури пішов би далеко успішніше, як би часть галицької суспільности не змагала до зацепленя літератури, яка не приймає ся на услівях їх краю. Але наріканя того рода видають ся нам неважними: перед нами очевидний факт, що в Галичині існують дві групи, які бажають дати літературі відмінний напрям. Спир між ними рішить само життя, — та партія, яка ліпше зрозуміла потреби свого народу, неперечно побідить, позаяк покаже ся она зазброєною більше животворною мислюю і неминучо привнеє собі прихильність свого народу і покористує ся его помічю.

(Далі буде).

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

В долішно-австрійській соймі, на вчерашнім засіданю виринула справа ритуальних убійств жидівських. Пос. Офнер заінтерпелював був правительство, чи оно уважає своїм обовязком виступити против розсіваню поголосок, які посуджують жидів о ритуальні убійства. Отже відповідаючи на сю інтерпеляцію, намістник гр. Кільмансеґ заявив, що такі підозріння узнали безпідставними найвисші авторитети римо-католицької церкви і правительство дуже жалує, що такі поголоски удержують ся ще доси та загрожують мирному життю мешканців. Найуспішнішим способом викоринити ті байки є просвіта

найнижших верств. Коли-б однак хто розповсюджував такі вісти в лихім намірі, щоби підбурювати против жидів, в такім разі правительство виступить згідно з постановами карного закона.

Буковинський сойм прийняв вчора одноголосно внесенє, аби для звеличання сімдесятилітньої річниці уродин цісаря утворити чотири стипендії по 600 корон, призначені для молодих людей, приналежних до Буковини, а віддаючих ся студиям різьби, малярства, або музики. За-разом рішено просити, аби ся фундація носила назву «стипендій цісаря Франца Йосифа для штуки і техніки».

Міністер др. Резек має опять загостити до Праги. Як перша его подорож, так і ся евентуальна має на ціли, підготувити ґрунт до веденя дальшої акції в мировій конференції, котру думає др. Кербер скликати в вершних днях мая до Відня.

„Фінляндская Газета“ доносить, що цар відкинув внесенє фінляндского сенату, аби проєкт доповненя і зміни деяких точок закону з дня 27. марця 1868 р. для евангелицько лютеранської церкви у Фінляндії, міг бути предложений соймови. Цар казав звернути сей проєкт сенатови для подрібного умотивованя.

Magdeburger Ztg. доносить, що приписують велике значінє довгій авдїєнції, яку болгарський міністер війни Пауриков мав у царя. Присутним був також при тім міністер Муравев. Правдоподібно ведуть ся переговори о відступленє болгарского порту «Бургас» для Росії. Крім того між Росією а Болгарією навазують ся справи фінансової натурі, в яких посередничить Кобеко. Перед одним справоздавцем мав Кобеко заявити, що мимо охоти Росії, станути в поміч Болгарії, Росія не може перевести позички на конверсії державного болгарского довгу. Доперва вислід студий і его місії рішить, чи можливою є фінансова інтервенція Росії в користь Болгарії.

Звізда Боєрів зачинає знов сьвітити ясніше. О скільки можна вносити з телеграм, які доходять до нас через посередництво Англії, в послїдних днях Боєри завдали Англичанам не мало погромів. Бачить ся, що і розважний лорд Робертс, ошоломлений хвилевим поведженєм, загнав ся за далеко і тепер рве ся акція на всіх кінцях. Сам лорд Робертс доносить з Блемфонте, «що неуріятель в послїдних днях надзвичайно діяльний». Одна коменда Боєрів стоїть на північ від ріки Оранс недалеко Аліваль Норт, друга атакує англійський гарнізон в Бененер. Крім того Боєри уставляють на ново «довгого Тома» коло Лядисміту та загрожують самому Кітшенерови коло Блемфонтену. Вчерашня вість з Парижа, мов то Макекінґ піддало ся вже Боєрам, не потверджує ся вправді, але і там Боєри напірають всею силою.

Вчерашні телеграми доносять про нову, велику програу Англичан. На полудне від Брандфорт зведено борбу, в якій Англичани стратили 600 убитих та ранних, 12 возів провіянту, а 800—900 жовнірів взято до неволі. Боєри, під проводом генерала Девета, стратили всего 5 убитих і 9 ранних. Сю побїду Боєрів потверджують телеграми з трех ріжних жерел. Бюро Райтера доносить з Бетуле, що Боєри обсадили і панують над цілим простором вільної держави Оранїї на схід від лїнії залізної дороги.

Про Булера доносить лорд Робертс до Лондона, що его заатакували Боєри вчора на правім крилі, в хвилі, коли відділи війська занимали нові становиска. Англійська артилерія змусила Боєрів до мовчаня. Страти по англійській стороні виносять 4 убитих і 8 ранних. З Преторії знов доносять, що борби коло Елянделяґт і Деветсдорп тревають вже від кількох днів. Також розійшла ся тут поголоска, що умер Боден-Повель, комендант військової залоги Мафекінґу.

Що і на заді англійської армії не все в порядку, доказує хотьби нова проклямація лорда Робертса, яку він видав до мешканців північної часті полуднево-африканьских колоній. В сій проклямації остерігає лорд Робертс перед всякими неприязними починами супротив англійської армії, бо против підозріного поведеня мешканців колоній, він виступить з цілою строгостію военного права. Так само безоглядно поведуть ся Англичани супротив Боєрів, забраних до неволі. З причини недостатку живности і

доброї води, проявили ся між полонниками горячкові хвороби. Отже щоби сему зарадити, а не завдавати собі клопоту з живленєм та стороженєм полонників, рішили вислати всіх як найскорше на остров св. Єлени. Чи президент Штайн сповнить свою грозьбу, та віддячуючись за се, замкне всіх англійських полонників в підземних льохах закопів в Йоганесбурзі, — се питання найближшого часу. Але на всякий спосіб англійским полонникам, яких чим-раз більше громадить ся, не вийде на добре англійська беззглядність.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою,

за місяць марець 1900.

I. Стан довжний:

1. Удїли членів	68.648 кор. 91 сот.
2. Фонд резервовий	5.477 „ 04 „
3. Спеціальна резерва	453 „ 32 „
4. Вкладки:	
а) стан на початку марця 1900	689.659 к. 70 с.
б) вложено в марці	22.576 к. 81 с.
разом	712.236 к. 51 с.
в) винято в марці	18.161 к. 53 с.
Стан з кінцем марця	694.074 к. 98 с. 694.074 кор. 98 сот.
5. Сальдо процентів (побраних)	18.440 „ — „
6. Зиск з року попередного 1899	5.988 „ 16 „
7. Непіднята дивід. за 1897 і 98	1.370 „ 63 „
8. Кошта спору	156 „ 67 „
9. Рах. Тов. вз. обезп. «Дністер»	11.000 „ — „
10. Рахунок ріжних сторін	157 „ 50 „
Сума	805.767 кор. 21 сот.

II. Стан чинний:

1. Позички уділені:	
а) стан на початку місяця	680.952 к. 51 с.
б) уділено в марці	34.350 к. — с.
разом	715.302 к. 51 с.
в) сплачено в марці	21.129 к. 23 с.
Стан з 31. марця	694.173 к. 28 с. 694.173 кор. 28 сот.
2. Готівка в касі з 31. марця 1900	1.785 „ — „
3. Цінні папери фонду резерв.	5.163 „ 68 „
4. Цінні папери иньші	86.400 „ — „
5. В щадниці почтовій (оборот чековий)	1.605 „ 89 „
5. В иньших товариствах і банках	13.556 „ 74 „
6. Сальдо коштів адміністрації	3.082 „ 62 „
Сума	805.767 кор. 21 сот.

Членів прибуло 50, убуло 28, оставало з кінцем марця 1900, 1801 членів з 1866 декларованими удїлами в сумі 93.300 корон.

Стопа процентова від вкладок 4%, процент від позичок уділюваних з провізією на кошта адміністрації 6½%. Львів, 31. марця 1900.

В Товаристві взаїмних обезпечень «Дністер» прибуло в місяці марті с. р. 4822 важних поліс на суму 5,513,502 кор. обезпеченої вартости з премією 45,853 кор. 20 сот. Разом в I кварталі с. р. видано 12,031 важних поліс на суму 14,851,543 кор. з премією 117,318 кор. 19 сот.; попередного року за той сам час було 9,975 важних поліс на суму 12,699,526 кор. з премією 99,436 кор. 64 сот.

Шкід в марті с. р. було 34 случаїв; разом отже від 1. січня до кінця марта с. р. було 74 шкід, з котрих 68 вже виплачено, 2 шкіді находять ся в ліквідації, а виплату 4 відшкодовань (в сумі 1,137 кор. 84 сот.) на разі з причин правних здержано.

Сума всіх тих шкіді разом з коштами ліквідації виносить brutto 30,272 кор. 40 сот., а по потребуеню часті реасекурованої лишаєсь на власний рахунок 17,380 кор. 78 сот. Минувшого року по конець марта виносила сума шкіді 49,092 кор. 86 сот., а по вотрученю часті реасекурованої лишалоь на власний рахунок 24,642 кор. 78 сот.

Фонд резервовий з днем 31. марта 1900 виносить 252,277 кор. 42 сот.

Н О В И Н К И.

— При зміні кварталу просимо Вп. передплатників о відновлене передплати. При сій нагоді просимо також дотичних Вп. передплатників, що мають які-небудь залежності о остаточне їх вирівняне. Ми зневолені оплачувати все готівкою, тому не можемо на будуче нікому уділяти кредиту, отже Адміністрація була би приневолена при дальшій триванні залежностей висилку часописи безусловно здержати.

— Виділ руского Товариства педагогічного подає до відомости, що курс для іспиту до шкіл виділових з групи язиково-історичної розпочне ся 1-го мая 1900 і тривати буде до кінця червня. Програму курсу оголосять ся пізнійше.

— Папський консистор буде скликаний 19. цвітня, однакж Папа не буде ще іменувати нових кардиналів, а одобрити лише декрети канонізації деяких святих. Здоров'я папи добре. На днях прийняв святийший Отець путників з Морави і моряків англійських.

— Як собі радили при будові «Руского Народного Дому в Чернівцях? На покриті коштів будови зтягнув виділ в товаристві Bukowiner Bod.-n.-Credit-Anstalt довг на гіпотечку «Народного Дому» в сумі 54.000 к. сплачуваний в ануїтетах в протягу 49 років за опроцентуванем 43/4% так що торічні рати банкові вносять 1416 к. 50 г. Сим заплачено довг буковинської шадниці першу рату 9.000 к., другу 10.000 к., 4.000 к., довг Кароліни і Антона Мурдзівських 2.361 к. 76 с. так що лишилось на будову «Народного Дому», всего лиш 25.494 к. 50 г., решту заплачено з фондів «Народного Дому», запомоги соймової, буков. шадниці, ради громадської Черновець і запомоги других руских товариств, дальше з зтягнутого довгу векслів 7.200 к. д. Йосифа Барбера із позички до стипендії імени Поповича.

На однім з послідних засідань ухвалив виділ ще добудувати комірки на дрова і виреставрувати кругольню, дальше перенести кухню бурси на иньше місце. Дотичні пертрактації ще не покінчені, бо наступила застоя через хоробу будівничого і єго недавно наступившу смерть. Новий виділ буде затим мусів до виконання тих робіт виглядати нового будівничого.

До замкнення коштів будови тай усіх получених з того видатків потреба вже тепер близько 20.000 к.; до того треба зважити, що біжучі видатки як світло, опал, утримане бурси вимагає також значних сум, котрі з доходів звичайних годі буде покрити. Однак Буковинці вірують і рахують на патріотизм Русинів, що довести можуть тов діло до кінця на честь і славу Русі-України і на пожиток руским дітям та унукам.

Після прелімінару на слідуєчий рік мала-б вносити загальна сума евентуальних доходів 41.412 к. 04 г., а евентуальних розходів 52.263 к. 78 г. Бракує отже до покриття видатків 10.851 к. 74 сот.

— Убийство. Вчора відбула ся секція мощій убитої Ілківної. Секція виказала, що єї вперед удушено, а потім ранено в голову сокирою. Ілківна була в поважнім стані. — Вчора увязнено підозрілого о участь в убійстві мурарского робітника Шегеста, котрий мав грозити раз Ілківній. Шегест був дуже близьким товаришем і другом Барціховского. Ілківна була чудової уроди, так що артисти-малюрі нераз робили єї предложеня, щоби служила їм за модель. Ся краса стала ся мабуть причиною єї смерти.

— Показав ся, як гроший не стало. Одним з головних махерів величкої каси шадничої, був жидок Авраам Зайденфрав. Коли про єго обманства дізнали ся, Зайденфрав не ждав на увязнене, але зі своєю чесною жінкою виїхав в світ — до Львондону. Однак рука справедливости найшла єго і тут. Гончі листи прибули до Англії, а в наслідок їх Зайденфрав увязнено. По 14 днях випущено їх на волю, мимо що власти австрійські домагали ся виданя обманщиків. Але гроші, які мали Зайденфрави при собі, забрала львондвська поліція, поки одно з них не докаже, що гроші єї не мають нічо спільного з величкою касою. Увільнені Зайденфрави виїхали сейчас до Голяндії, і здавало ся, що пропали десь без вісти. Та жаль за утраченим раєм, за щасливою Галілеєю, привів їх обоїх до Кракова. Ліпше їм чейже відсидіти в'язницю, а потім дорабляти ся наново легким коштом гроший, як без них подорожувати по світі. Зайденфрав зголосив ся в Кракові до суду, і єго увязнено. Прокуратурия виготовляє вже додатковий акт обжалованя, і від сего, чи всім на час єго виготовити, буде зависіти, чи процес величкої каси шадничої почне ся перед судьями присяглими найближшої каденції, т. е. 25. с. м., чи аж в червни.

— Урльопи для урядників. Президент міністрів др. Кербер прийняв оноді депутацию, зложеноу з представителів чотирох найбільших товариств урядничих в Австрії. Депутация вручила д-рови Керберови спільну петицію, яка дотичить законної регуляції урльопів для урядників в цілі поратованя здоровля. Др. Кербер запевнив депутацию, що розгляне ся в тій справі разом з иньшими міністрами.

— Страйк лікарів. З Кракова доносять, що помічні лікарі шпиталю св. Лазаря внесли меморіал до виділу краєвого, домагаючи ся управильнення службових відносин секундаріїв та практикантів і підвищення платні. Заразом заповідають підписані на сій петиції лікарі, що коли ся справа не стане полагодженою до дня 1. мая, так всі помічні лікарі сего шпиталю будуть змушені занехати свою службу в шпиталю.

— Борба о інструмент. «Сынъ Отечества» описує цікаву суперечку о музичний інструмент, що оперла ся аж о петербургский сенат. Поліція в Тифлісі заборонила грати в публичних місцях на зурні, інструменті дуже розповсюдженім на Кавказі. Сенат рішив, що заборона поліції є безпідставна і не опирає ся на ніякім правнім законі. Мимо сего тифлійська поліція вивіла війну зурні. Поведене поліції викликало в Тифлісі велике роз'ярєне між тамошнім населенєм, бо зурна є інструментом від давна уживаним і становить один з забугків давних Грузів. Тифлійське товариство азиатских музикантів вишле мабуть петицію до властей, щоби зурну полишено в спокою.

— З Коніц. Роз'ярєне між населенєм зросло до сеї степени, що минулого четверга підчас ярмарку кинули ся християни на жидів, а лише жандармерії удало ся з тяжким трудом запобічи проливови крови. Притім арештовано 17 осіб. У жидів-різників не купує ніхто з християн, а навіть видає хтось картку кореспонденційну, на якій намальовано жиди-різника з ножом в руках, підписану «Убийство в Коніц». Трагічна подія з Вінтером пригадала на подібну подію з перед 42 літ, яка лучила ся також в Коніц. Нині пам'ятають ще о тім старші люди. Молодець, Августин Яджевский, здав іспит зрілости і вибрав ся до своїх родичів на село. Нараз Яджевский пропав десь без сліду, а всякі пошукованя оказали ся без успіху. І до нині ніхто не знає, що з ним стало ся. Сестра Яджевского мешкає тепер в Коніц і є женою Штольпмана, властителя заїздного дому.

— Катастрофа. В Клеппей усунула ся земля, в наслідок чого завалило ся 14 домів, а шістьом домам грозить та сама небезпека.

— На острові св. Елени пороблено вже приготованя до принятя боєрских полонників, котрих помістять ся на долині Дудвуд. Ся рівнина лежить на північ від місцевости Лянгвуд, що єї замешкував в своїм часі Наполсон І. Генерала Кроніого помістять в тім самім домі, в яким мешкав Гудсон Льове, завзятий чербер величко цїсаря Французів. Всіх боєрских вождів і офіцирів відділить ся від простих вояків, щоби не могло бути між ними ні найменших зносин. Не улягає сумнівови, що коли Англія вивезе боєрских полонників на остров св. Елени, то і Боєри примінять по англійских полонників острійші кари. Здаєсь, що їх заставлять Боєри до роботи в законах золота під Йоганенсбергом, офіцири стануть з молотом в руках побіч простих вояків.

— Страшна пригода. В Арментон в Іспанії запала ся підлога в мешканю як-раз тоді, коли святичник уділяв послідної потїхи умираючому чоловікови. Своєжки та приятелі умираючого, що заповняли кімнату, провалили ся всі враз у пропасть. Крім умираючого і святичника, стратили життя ще чотири особи; решта обійшла ся лекшими та сильнійшими потовченнями і ранами.

— Золота Американка. Один з найоригінальнійших предметів на парискій виставі буде безперечно «золота Американка», котру в послідних днях щасливо виляно із золота. Є то статуа, висока на 6 стіп, з чистого золота 712 фунтів ваги, котру зробила різьбарка з Нью-Йорку Бессі Поттер, як найточнійше після моделю красної акторки Мод Адамс. Виготовлене статуи є оригінальне. Красна Мод є представлена в поєднчій літній туалеті обшитій на шиї і на грудех мережевом. Волосє має гарно зачесане в зад, руки звисають свобідно і легко в долину, а ціла поза представляє красавицю поступаючу з грацією наперед. Вартість золота тої статуи вносить 187.000 дол. (935.000 кор.), а кошти транспорту і обезпеченя около 12.000 долларів (60.000 кор.). Статуу має трох людей привезти до Парижа.

— Дрібні вісти. Цїсар затвердив вибір Ів. Урбанського, дідица з Нижнева, на маршалка ради повітової в Товмачі. — Намістник гр. Пініньский верне з Риму до Львова дня 25. мая. — За ініціативою нового директора львівского театру, Павліковского уряджено вчора перед памятником гр. Фредри, на Академічній площі, цвітнову овацію сему польскому комедіонисателю. — Від 1. ст. ст. цвітвня начне виходити у Відні 2 рази місячно російська часопись «Славянскій Вѣкъ». — В Празі помер вчора проф. університету, радник двору Рульф; від р. 1858—63 Рульф був ректором на львівскім університеті. — З Будапешту доносять, що в богатых громадах в північній Угорщині, а головню на Спіжу вибухнув голодний тиф. Правительство докладає всіх старань, щоби запобічи сій пошести. — В Кракові пропали без вісти два хлопці. Ришард, літ 11, син адвоката д-ра Фрілінга і 9-

літній Тадей Шгробель. — Дня 26. марца лучило ся в лісі коло села Звір страшне нещастє. Підтята ялиця упала на робітника І. Павловича так нещасливо, що розпорола єму цілий живіт. Павлович погиб ло півгодинних муках. — В Ате-нах експльодував котел торпедовця, причім потеряли жите всі вояки і моряки, що на нїм тоді находили ся. Між жертвами експльозії находить ся також командант корабля.

— Підозріних о убийство Ілківної Франца Барціховского і Арнольда Шегесту віддано нині рано до карного суду.

Наука, штука, література.

— Катерина (У тієї Катерини хата на помості...) поема Т. Шевченка на соля, хори і оркестру. Музика Й. Кишакевича. Перемишль, накладом автора. Ціна партитури з супроводом фортепяновим 2 кор. без пересилки поштової. Дістати можна у автора: Перемишль, ул. Чацкого 7. Гарне се виданє присвячене автором д-рови Т. Кормошови.

Телеграми.

Відень, 12. цвітня. По богослуженю в каплиці удав ся цїсар до салі церемоніальной в Бургу, де в присутности архикнязів, міністрів, дірских достойників, генералїції, членів дипломатичних тіл і т. д. довершив обмита піг 12 старцям.

Берлин, 12. цвітня. Магістрат призначив ухвалити 100.000 марок на прикрашенє міста підчас побуту цїсаря Франца Йосифа. В день приїзду нашого монарха має бути цілий Берлин ілюмінований.

Льондон, 12. цвітня. Daily News доносить з Капштаду під днем 10. с. м.: 400 боєрских полонників відїхало на остров св. Елени.

Відень, 12. цвітня. Після донесеня N. W. Tagblatt-у одержали від цїсаря ордери золотого руна: князі баварскі Рупрехт і Юрій, кн. Кароль Аверсперг, гр. Освальд Тун, пануючий князь Фірстенберг, кн. Микола Пальфі, другий охмайстер двора кн. Монтенуово, амбасадор Шегений, амбасадор гр. Дейм, начальник княжого роду Фугер в Баварії, генеральний ад'ютант гр. Паар, маршалок двора Ціраки і Олександр гр. Каролій.

Будапешт, 12. цвітня. Вода в Литаві заляла кілька надбережних громад. Мешканці ратували ся на човнах. Кількадесять домів, підлїтих водою, завалило ся.

Брукселя, 12. цвітня. В палаті репрезентантів президент міністрів відчитав письмо, після якого король дарує краєви свій цілий недвижний маєток.

Париж, 12. цвітня. На виставу не приймають вже жадних оказів; доїзд для возів вже замкнений. Мимо того при отвореню вистави дня 14. мая, вистава ще не буде викінченою.

Новий Йорк, 11. цвітня. Девей рішив ся цофнути свою кандидатуру на президента Сполучених Держав.

„65 кр.“ пів кіля незрівнаної доброти кави ароматичної, рівнаючій ся найліпшим родам, до набути лишень в торгівлі
ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО
у Львові, ул. Батория ч. 2. 17—30
5 kg. мішочки franco до кождої стації поштової.

„Леонардівка“ незрівнаної доброти, старожитня горівка — бутелька 1 зр., пів бутельки 50 кр.
Поручає торгівля
ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО
Львів, ул. Батория ч. 2. 17—30

Знаменитий коняк французский курацийний відзначений на львівській виставі, ціла фляшка 3-50, пів фляшки 1-80, чверть фляшки 1 зр., набути мож лише в торгівлі
ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО
Львів, ул. Батория ч. 2. 17—30

Помимо що вовна і розгар подорожі о 30% — продає, поки старчить, ковдри і матеріаці по давних низьких цінах лише спеціальна робітня і магазин постели
1—30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**
Львів, Коперника ч. 5. Цінники даром.

Малий фейлетон.

ГОСТИНА.

Що там мамуня, чи здорові?... А не знав, чи вже бігає Михась?... О, вже! Який я дурний, та він вже має три роки... Михась, Михась, Михась...

Се імя повторив собі кілька разів у думці. Він з-разу так часто думав про Михася, Гануську, про матір, про сусідів... а далі став він їх забувати — вже й не згадає...

Та тепер стануло йому перед очима рідне село. Він бачить старенького попа, як виходить з церкви, бачить Микиту, Трохима, Пилипа, що поставали коло церкви та гуторять весело... Знов він у поли малим хлопчиком поганяє воли, а батько йде за плугом... то крикне на волики, то відверне скибу, що впала в борозду...

Вони рубають жидівський ліс. Дуб паде, валить ся на жида, жид і не йойкнув, а його з трьома сусідами посадили на чотири роки в тюрму...

Саме станув перед залізною брамою, яка відділяла тюремне подвір'я від коридора, що вів на вулицю. Друлив її від себе та одна

половина відскочила. Війшов в коридор розглядаєть ся — нема Гануськи!... Глянув на наглядчика — той показав йому рукою двері на ліво, а сам скочив до кімнатки, що була по правім боці, та крикнув: >ходи!<

Він чув, що хтось вийшов звідтам, але двері вже зачинили ся за ним і він вийшов у першу кімнату. Тут стояли два столи зсунені до купи, при однім сидів наглядчик і писав щось. Він і не глянув на Остапа.

Війшов у другу кімнату. Тут знов сиділо трох молодих панків, один в мундурі — він його знає... се той, що списує протоколи. Та тепер не думав про нього. Він знав уже, що то хтось прийшов його відвідати... але хто? Жінка? А де-ж їй небові тільки світ теліпати ся?... Може сестра?... Ага! то певно Андрусь, що служить при війську! Він вже раз навідував ся до нього...

Перейшов кімнату, тим панам, що сиділи при столах, поклонив ся і пішов далі.

В третій кімнаті, що розділена бар'єрою на дві часті, сидів якийсь старий наглядчик. В кімнаті три великі шафи, два столи, а на третьому кільканайцять ламп. В куті стояла умивальниця. Остап був уже

кілька разів у сій кімнаті, однак всьо се немов перший раз бачить.

Коли увійшов, велів йому наглядчик стати по однім боці стола.

Станув. Відчинили ся знов двері і увійшла Гануська. В червоній вивязаній на голові хустці, в червоній кацабайчині, боса, хоч добре вже потягло зимно, ввійшла вона та вже від дверей залила ся слізми.

Коли її побачив, хотів скочити, обіймити — так стіл припертий до шафи спинав, а з другого боку наглядчик простяг руку та заступив йому дорогу.

— От тут ставай! — вказав він Ганусці по другім боці стола.

Підступила кілька кроків, станула при столі — обоє нахилили ся через стіл, обіймили ся і стояли хвили в сьому німому обіймі.

— Досить, досить вже пестощів! Говоріть що до себе! — гукнув наглядчик.

— Ой-ой-ой! ой-ой-ой! — заридала Гануська та закрила лице в долонях.

— Ну що? ну що?... Говори! що чувати? Ну, як? — питав Остап, а очі так і сьвітгли ся.

— Ой-ой-ой! ой-ой-ой! — ридала без ушину жінка.

— Та не плач бабо! Чого ти

прийшла? ревіти? — гукнув наглядчик.

— Так, так, добре пан кажуть... чого Ганусько плакати? А диви, я веселий!... Ну, що? як? здорова?... Ну, здорова, бо приїхала! А мамуня?... Дрова маєш? га?...

— Ой-ой! ото я діждала ся!... На публіку ти мені тут ослі!... Що-ж я така молода робити-му зі сліпарем?...

— Не ослі! А диви, що тебе виджу... То мені так Пан Біг дав! А побачиш, Пан Біг дасть, що буду ще добре видіти... Тут пан дохтір, знаєш, той, що ходив до мене, поїхав, а як верне, дасть мені зараз раду.

— І ти давно так?

— Е, ні, не давно... Ну, що?.. що?

— А ти ходиш на роботу?

— Ні. Ну, як?... Що-ж чувати?...

Добре, що ти приїхала до мене, а я й не гадав... Маєш дрова? привезла?

— Не маю... не хотів мене вітчим відділити... Мама хора, умирає... Я збрала вісім кіп жита... А, знаєш, наш Михась бігає, так бігає?... Був у нас якось Пилип, так бавив ся з ним...

(Конець буде).

ПЛАШІВСКА парова фабрика дахівок і цегол

Стоваришене зареєстр. з обмеженою порукою,
Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренаві різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прібки висилає даром.

Упрашає о численні замовленя

6—20

Заряд.

Товариство взаїмного кредиту „ДНЪСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Священники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предлжити еше полісу життєву; обезпечитись можна через „Днѣстеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 %.

— Уділ членський виносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Днѣстрѣ“.

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Днѣстеръ“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНЪСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреев. Митрол. і Преоев. Еп. **Ординариатам** всіх трох епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в етогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	”	—	”	
” спеціальна	1.684	”	80	”	
Фонд основний	72.000	”	—	”	
” емеритальний	18.166	”	60	”	

Тарифи „Днѣстра“ дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроболочно. До кінця 1899 року виносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси „Днѣстра“ приймає **Банк красвий** при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через „Днѣстеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Днѣстра“, приймає ся. „Днѣстеръ“ виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

Інформації і посередництво до заключеня **ОБЕЗПЕЧЕНЬ** ЖИТЕВИХ в найкористнійших комбінаціях.

Позички дуг агентам Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. „Днѣстеръ“ на 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адм.

Важне для всіх!
На-
правляє **КАЛЬОШІ** найгірше
знищені
як також мужеску, дамску і діточу обуву.

Чоботи для духовенства по як найприступнійших цінах.

З провінцій вистанє старий оказ на міру.

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.